

Božić - najradosniji pravoslavni praznik Dan rađanja Ćivota, mirenja i praćtara

06/01/2014 23:45 by Administrator

SARAJEVO - Božić je najradosniji pravoslavni trodnevni praznik, a ako rađunamo i Badnji dan, kojim se završava zimski post, onda je to Ćetvorodnevna svetkovina okrenuta prvenstveno domu i porodici. Pripreme za Božić poćinju Ćetrdeset ...

... dana prije, kada poćinje božićni post, tokom kojeg se proćjava duh i tijelo.

Centralna proslava u srpskoj narodnoj tradiciji poćinje 5. januara, na Tucindan, kada se po selima srećuje pećenica i praznićna trpeza.

Tradicija i obićaji

Srpski narod danas slavi Božić uz badnjak, slamu, kvocanje, Ćrtvovanjem praseta ili jagnjeta, Ćesnicu, pohoćenjem izvora i bunara, polaznikom ili poloćajnikom i drugim mnogobrojnim obićajima.

Božić se praznuje kao uspomena na dan roćenja Isusa Hrista, sina Boćijeg, spasitelja svijeta. To je praznik raćanja novog Ćivota, praznik djece i djetinjstva, roditeljstva, oćinstva i materinstva. Kod Srba je ovaj praznik ukraćjen najljepćim vjerskim obićajima i obredima.

Svi obićaji imaju jedan osnovni smisao, umoliti Boga da saćuva i uvećja porodicu i imanje domaćina. Na Božić se izgovara kratka zdravica ĆĐaj, Boće, zdravlja i veselja u ovom domu, neka nam se raćaju zdrava djećica, neka nam raća Ćito i lozica, neka nam se uvećjava imovina u polju, toru i oboruće.

Narod se tokom praznika, od Nikoljdana do Savindana, veseli i raduje, u kućama i porodicama vlada prijatno duhovno raspoloćenje, ljudi se mire, praćtaju jedni drugima uvrede.

Kao jedan od najljepćih božićnih obićaja je mirboćenje s tećnjom da se odrći mir, sprijeći omraza i prekine zavada meć ljudima.

Tako se pri susretu ljudi pozdravljaju sa ĆMir boćji, Hristos se rodić. Pri tome se ljudi rukuju i ljube.

Badnji dan

Badnji dan je posljednji dan pred Božić i obiljećava se 6. januara. Ujutro rano, već u zoru, pucanjem iz pućaka i prangija objavljuje se polazak u ćjumu po badnjak. Ćim svane, loći se vatra i pristavlja se uz nju pećenica.

BLUSRCU.BA - Stranica za sve banjalucane sirom svijeta!

<http://blusrcu.ba>

...ene u kući mijese bo...ne kola, torte, pripremaju trpezu za Bo...i. Tog dana rano ujutro doma, in odlazi da isije badnjak, naj, e i hrastovo drvo, da bi ga te ve, eri unio u ku, iju i time ozna, io po, etak bo...i njih praznika. Kada izabere odgovaraju, e drvo, doma, in se okrene istoku, tri puta se prekrsti, pomene Boga, svoju slavu i sutra nji praznik, uzima sjekiru u ruke i sije, e badnjak. Po narodnom verovanju, badnjak se mora posje, i sa tri sna...na udarca.

Na Badnji dan se posti. Uglavnom se jede riba, pasulj prebranac, suvo vo, je, ijljive, smokve, kajsije i pe, e hljeb koji, e biti na stolu sve do Bogojavljenja. Tog dana se ni ita ne iznosi iz ku, je. Kad se badnjak donese ku, i, uspravi se uz ku, iju pored ulaznih vrata, gde stoji do uve, e.

Badnje ve, e

Badnje ve, e prakti, no spaja Badnji dan i Bo...i. Uve, e, kada padne mrak doma, in sa sinovima unosi u ku, iju pe, enicu, badnjak i slamu.

Badnjak simboli, ki predstavlja ono drvo koje su pastiri donijeli i koje je pravedni Josif zalo...io u hladnoj pe, ini kada se Hristos rodio. Badnjak nagovje itava i drvo Krsta Hristovog.

Badnjak se stavlja na ognji ite ili pe, i, a slama se prostire po podu, uz kvocanje i pijukanje, a naj, e i je djeca opona jaju ...ivotinje. Doma, ica u slamu pod stolom, gdje se ve, era, stavlja razne slatki je, sitne poklone i igra, kice, koje djeca tra...e i piju, u kao pili, i.

Pe, enica se nosi na ra...nju, obi, no dvojica nose izme, u sebe i jedan od njih prvo stupa desnom nogom preko praga i pozdravlja doma, icu i ...ensku djecu rije, ima âž Dobro ve, e, sre, ino Badnje ve, eâœ. Doma, ica posipa pe, enicu i doma, ina sa zobi i p ienicom, odgovaraju, i âž Dobro ve, e! A, estiti vi i va ja pe, enicaâœ.

Kada se unesu pe, enica, badnjak i slama, uku, ani se svi zajedno pomole Bogu, pro, itaju molitve koje znaju, A, estitaju jedni drugima praznik i Badnje ve, e i sjedaju za trpezu. Ve, era je posna, obi, no se priprema prebranac, svje...a ili su jena riba i druga posna jela.

Bo...i

Prvi dan Bo...ia je dan radosti ra, anja, obnavljanja ...ivota. Bo...i je praznik cijele porodice i zato se o, ekuje da ona tokom prazni, njih dana bude na okupu.

Bo...i, 7. januar, po, inje uno jenjem nena, ete vode, do, ekivanjem polaznika - polo...ajnika. To je prva osoba koja ulazi u ku, iju na Bo...i. Polo...ajnik gran, icom badnjaka yara vatru govore, i âž Koliko varnica, toliko zdravlja, koliko varnica, toliko sre, je i veselja, koliko varnica, toliko paricaâœ, nabrajaju, i sve A, ega misli da u doma, inovoj ku, i treba da se umno...i, a obavezno zavr javaju, i govor rije, ima âž Amin, bo...e, daj!âœ. Na odlasku se polo...ajnik daruje A, arapama ili pe ikirom, jabukom ili kola, em koji je ispe, en zajedno sa A, esnicom.

Na Bo...i ujutru zvone sva zvona na pravoslavnim hramovima i puca se iz pu jaka i prangija. Doma, in i svi uku, ani obla, e najsve, anije odijelo i odlaze u crkvu na jutrenje i bo...inu liturgiju gdje se pri, e iju i zatim kod ku, je imaju prvi mrsni doru, ak.

Kada svi stanu za sto doma, in zapali svije, iju, uzima kadionicu, okadi ikone, kandilo i sve prisutne, pa preda nekom mla, em da kadi cijelu ku, iju. A, ita se âž O, e na jâœ naglas i zatim se lomi A, esnica.

BLUSRCU.BA - Stranica za sve banjalucane sirom svijeta!

<http://blusrcu.ba>

Dug je spisak narodnih običaja koji krase bošnjačke praznike, od lomljenja pogače pa do igara koje simuliraju tobožnje vijanje Bošnjaka.

Ljudi se pozdravljaju riječima "Hristos se rodio" i otpozdravljaju "Vaistinu se rodi".

Drugi dan Bošnjaka se provodi u svećanom, tihom domaćem raspoloženju i posjećuju se najbliži prijatelji i rodbina, a u crkvama služi liturgija zahvalnosti Bogorodici.

Treći dan Bošnjaka je Stevanjdan ili Sveti Stefan, koji je prva krsna slava po Bošnjaku i u novoj godini. Ovaj dan je dan općteg mirenja i praćenja i tada se iznose slama i ostaci badnjaka iz kuće.

Zatvorena kompozicija praznovanja za mnoge Srbe se ipak ne dobija Stevanjdanom već "malim Bošnjakem", kako se naziva Srpska nova godina, 14. januara.

Rad na Bošnjaku

Dobro je na Bošnjaku, poslije ručka, otpočeti svaki rad. Tada školska djeca uče da pletu, mužjaci projaču konje, započnu se kakav posao da bi ljudi cijele godine bili vrijedni i da im poslovi idu od ruke.

Proslava u gradskim sredinama

Proslavljanje Bošnjaka danas, u izmijenjenim uslovima života, naročito u urbanim sredinama, gdje nema ni vatre, ni ognjišta, štume, drveća i gdje je nemoguće na visoke spratove podizati veliko drvo i slamu, ima modificovanu formu.

Umjesto velikog drveta uzima se manja hrastova grančica i manja količina slame. Sve se to, zajedno sa pečenicom, uči Bošnjaka unosi u kuću i stavlja ispod slavske ikone na istoćnom zidu stana ili kuće. Zapali se svijeća i kandilo, što simboliše vatru i ognjište. Kuća se okadi tamjanom, izgovore se molitve koje se znaju ili se pročitaju iz molitvenika, i to već se provodi u prijatnoj porodićnoj atmosferi.

Izvor vijesti: (Vijesti.ba/Glas Srpske)